

Проект

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра загальної та практичної психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри загальної
та практичної психології

_____ Ліана ОНУФРІЄВА

_____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ВИРОБНИЧА КОНСУЛЬТАТИВНО-КОРЕКЦІЙНА ПРАКТИКА

назва практики

підготовки фахівців **першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**
*першого(бакалаврського), другого(магістерського)
рівня вищої освіти*

за освітньо-професійною програмою **Психологія**
назва ОПП

спеціальності **053 Психологія**
*шифр і назва спеціальності згідно з навчальним
планом*

галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки**
шифр і назва галузі знань згідно з навчальним планом

мова навчання **українська**

2025-2026 навчальний рік

Розробники програми: Наталія ГОНЧАРУК, доктор психологічних наук,
доцент кафедри загальної та практичної психології

Ухвалено на засіданні кафедри загальної та практичної психології

Протокол №____ від _____ 20____ року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми _____ Наталія ГОНЧАРУК
підпис

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
1. Мета та завдання практики.....	6
2. Вимоги до баз практики та їх перелік.....	8
3. Перелік визначених компетентностей	8
4. Терміни проходження практики.....	9
5. Організація проведення практики.....	10
6. Зміст практики.....	16
7. Індивідуальні завдання.....	17
8. Вимоги до звіту про практику.....	19
9. Критерії оцінювання результатів практики та визначення рівня сформованості компетентностей.....	20
10. Порядок підбиття підсумків практики.....	21
ЛІТЕРАТУРА.....	23
ДОДАТКИ.....	25

ВСТУП

Одним із засадничих положень практики є формування у здобувачів вищої освіти фахових компетентностей консультативної та корекційної роботи. У системі реалізації завдань психологічної служби ця сфера психологічного впливу має вирішальне значення у плані закріплення та поглиблення фахових вмінь і навичок, пов'язаних з особливостями застосування методичного інструментарію психологічної діяльності. Під час практики здобувачі вищої освіти опановують вміння визначати мету та завдання психологічного впливу, на основі психологічного діагнозу складати психокорекційні програми та реалізовувати їх на практиці. Важливим аспектом є оволодіння комунікативними техніками консультативної роботи з різними категоріями клієнтів. Не менш значущим аспектом є формування рефлексивних навичок оцінки ефективності й результативності своєї діяльності як фахівця.

Програму практики укладено відповідно до освітньої програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Її предметом є психологічне забезпечення методів, засобів і прийомів консультативної та корекційної роботи у різних типах закладів.

У межах консультативної діяльності здобувачі вищої освіти набувають професійних вмінь роботи з клієнтами, що спрямовані на вирішення їхніх актуальних життєвих проблем. Вони надають необхідну психологічну інформацію, допомагають клієнтам відшукати альтернативи у подоланні психологічного неблагополуччя та навчаються створювати умови для самоактуалізації і саморозвитку особистості. У процесі психологічного консультування вони орієнтують клієнтів усвідомлювати ефективність своїх стосунків з іншими людьми, по-новому оцінювати свої проблеми і брати відповідальність за своє життя на себе.

Під час оволодіння психокорекційними компетентностями здобувачі вищої освіти навчаються цілеспрямовано впливати на особистісні та поведінкові структури клієнтів з метою виправлення окремих порушень у їхньому психічному розвитку. Завдяки знанню психокорекційних технік та усвідомленню вимог до проведення психологічних заходів вони опановують вміння здійснювати психологічний супровід клієнтів, допомагають їм долати перепони на життєвому шляху, формують у них мотиваційне прагнення до повноцінного цілісного психічного розвитку з урахуванням актуальних завдань, окреслених психологічною проблемою.

Предметом виробничої консультативно-корекційної практики є психологічне забезпечення методів, засобів і прийомів психоконсультативної і психокорекційної роботи у різних типах закладів.

Міждисциплінарні зв'язки: практична психологія, психодіагностика, психокорекція, психотерапія, психореабілітація.

1. Мета і завдання, послідовність проходження практики

Основною *метою* виробничої консультативно-корекційної практики є формування у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати практичні завдання у сфері консультативної і корекційної психології, розвиток вмінь психологічного консультування, здобуття навичок психокорекційної роботи з психологічною проблемою, а також виконання просвітницької та психопрофілактичної діяльності.

На основі мети визначено завдання виробничої консультативно-корекційної практики:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з провідною психологічною проблематикою, яка переважає у закладі, та стратегіями її подолання;
- ознайомлення із завданнями консультативної та корекційно-відновлювальної роботи у закладі в межах річного плану психолога;
- вивчення робочого графіка психолога та складання, на його основі, індивідуального плану роботи;
- спостереження за проведенням психоконсультативної та корекційно-відновлювальної роботи психологом установи;
- проведення індивідуального та групового консультування під керівництвом психолога;
- проведення психокорекційних і розвиткових занять під супроводом психолога.

Послідовність проходження виробничої консультативно-корекційної практики передбачає такий алгоритм роботи:

I. Аналіз психоконсультативної роботи та проведення психологічного консультування

- Здійснення індивідуального консультування;
- Організація групових консультпунктів для клієнтів за актуальною для них проблематикою.
- Підготовка та проведення профорієнтаційного консультування.
- Підготовка інформаційних папок психолога, до прикладу: «Як підтримати та заспокоїти дитину під час війни», «Як подолати стрес у надзвичайних ситуаціях».

II. Особливості психокорекційної роботи з клієнтами, котрі потребують психологічної допомоги через труднощі у поведінці або в складних життєвих обставинах

- Аналіз актуальної психологічної проблематики і вивчення запиту.
- Аналіз результатів психодіагностичного обстеження: анамнезу, вивчення соціальних умов життя, проведення психодіагностичних методик.
- Складання програми психокорекційної роботи.
- Розроблення психокорекційних занять за програмою.
- Реалізація програми під супроводом психолога.
- Аналіз ефективності проведеної психокорекційної роботи.

III. Організація і проведення заходів психопрофілактичної та просвітницької спрямованості

- Виготовлення матеріалів просвітницької спрямованості.
- Підготовка й організація психопрофілактичних заходів.

IV. Надання допомоги психологу у виконанні психологічних завдань

- Надання допомоги психологу у виконанні психоконсультативних і корекційних завдань згідно його плану роботи.
- Вивчення особливостей роботи кризових центрів надання психологічної допомоги.
- Участь у волонтерській діяльності психолога.

2. Вимоги до баз практики та їх перелік

Необхідність підвищення якості підготовки фахівців у сфері психології потребує особливої уваги до баз, на яких проходять практику майбутні фахівці. Базовий заклад має відповідати всім умовам, які забезпечують формування відповідних фахових компетенцій майбутніх спеціалістів. Серед них: необхідний кваліфікаційний рівень керівників від баз практики, достатній досвід їхньої практичної діяльності, обладнані робочі і навчальні психологічні кабінети, оснащена навчально-матеріальна база, відповідність санітарно-гігієнічним і технічним нормам.

Базовими для проходження виробничої консультативно-корекційної практики є такі заклади:

Кам'янець-Подільська спеціалізована загальноосвітня школа (ЗОШ) I-III ступенів №1 з поглибленим вивченням німецької мови.

Кам'янець-Подільська загальноосвітня школа I-III ступенів №8.

Кам'янець-Подільський навчально-виховний комплекс №14 у складі спеціалізованої загальноосвітньої школи I ступеня з поглибленим вивченням англійської мови та гімназії.

Кам'янець-Подільська ЗОШ I-III ступенів №15.

Кам'янець-Подільський міський Центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Комунальне некомерційне підприємство «Перинатальний центр».

Кам'янець-Подільський територіальний центр соціального обслуговування «Турбота».

З усіма базами практики університет укладає договори за формою, визначеною у Положенні про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 року за №93. Тривалість їхньої дії може визначатися періодом цього виду практики або продовжуватися до п'яти років, що погоджується договірними сторонами.

Бази практики повинні відповідати вимогам програми і бути придатними для виконання консультативно-корекційної роботи.

3. Перелік визначених компетентностей, форми та методи контролю рівня сформованості компетентностей

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій і методів психологічної науки та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 2 Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 4 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 4 Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати й узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК 7 Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки і рекомендації.

СК 9 Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.

СК 13 Здатність до володіння розумінням взаємодії людини і технічних пристроїв та закономірностей управлінської діяльності.

СК 14 Здатність до забезпечення психологічного консультування, коучингу і тренінгу, спрямованих на вирішення проблем клієнта.

Програмні результати навчання відповідно до освітньої (освітньо-професійної / освітньо-наукової) програми:

ПР1 Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання

ПР2 Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ПР3 Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР5 Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги

ПР6 Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження

ПР9 Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання

ПР11 Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій

ПР12 Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР20 Здійснювати планування, організовувати і забезпечувати проведення психологічного консультування, коучингу і тренінгу, спрямованих на вирішення проблем клієнта.

4. Терміни проходження практики

На проходження виробничої консультативно-корекційної практики відводиться 180 навчальних годин. Кількість кредитів ЄКТС – 6. Практика триває 4 тижні (або 20 робочих днів). Форма підсумкового контролю – диференційований залік.

5. Організація проведення практики

Всього: 180 год.

Календарне планування практики

№ з/п	Зміст роботи	К-ть годин	Форми і методи організації діяльності	Форма звіту
Перший тиждень до початку практики (10 год.)				
1.	Проведення настановної конференції з практики	2	Участь у настановній конференції з практики	Запис завдань практики у щоденнику
2.	Консультації протягом всього періоду практики	8	Отримання консультацій у керівників від кафедри та баз практики	Використання отриманих даних для виконання практичних завдань
Перший тиждень (40 год)				
1.	Адаптація здобувачів вищої освіти у закладі, базовому для проходження практики.	8	Бесіда з керівником від бази практики. Аналіз режиму роботи та розкладу закладу освіти.	Опис у щоденнику оснащення та службової документації кабінету психолога.
2.	Ознайомлення з особливостями організації психоконсультативної роботи у закладі.	8	З'ясування основних завдань психоонсультативної роботи. Аналіз взірців оформлення індивідуальних карток психолого-педагогічного діагностування.	Запис у щоденнику про особливості психоонсультативної роботи психолога у закладі.
3.	Планування роботи на практиці.	8	Складання індивідуального плану роботи. Узгодження та затвердження	Індивідуальний план роботи.

			індивідуального плану роботи керівником від бази практики.	
4.	Відвідування психологічних занять.	8	Аналіз психодіагностичних (та ін. психологічних) занять, що проводяться психологом.	Аналіз психологічних занять.
5.	Робота за запитом психолога.	8	Надання допомоги психологу відповідно до його річного плану роботи: у підготовці та проведенні психоконсультативних заходів, виготовленні наочності, волонтерській та ін. видах діяльності.	Опис виконаної роботи у щоденнику та звіті.
Другий тиждень (40 год)				
6.	Ознайомлення з особливостями проведення психологічних консультацій, психологічних занять та ін. заходів.	4	Відвідування та аналіз психологічних консу-льтацій, психологічних занять та ін. заходів, проведених психологом.	Аналіз психологічних занять.
7.	Проведення індивідуального консультування за запитом.	4	Індивідуальне консу-льтування.	Протоколи індивідуа-льного консультування
8.	Проведення профорієнтаційного консультування.	8	Профорієнтаційне кон-сультування.	Протоколи профорієнтаційного консультування
9.	Організація групових консуьпунктів для клієнтів за актуальною для них проблематикою.	8	Груповий консуьпункт.	Протоколи проведення групових консуьпунктів.
10.	Підготовка інформаційних папок для батьків.	8	Самостійна робота.	Інформаційні папки для батьків.
11.	Участь у волонтерській психологічній діяльності.	8	Надання допомоги в організації і проведенні консультативної, корекційної, психореабілітаційної допомоги, необхідної у кризових і над-звичайних ситуаціях. Психологічна допомога особам, котрі перебували в епіцентрі військових подій. Психологічна допомога переселенцям.	Перелік та опис наданої допомоги.
Третій тиждень (40 год)				

12.	Ознайомлення з особливостями проведення корекційно-відновлювальних і розвивальних заходів.	4	Відвідування й аналіз корекційно-відновлювальних і розвивальних заходів, проведених психологом.	Аналіз занять.
13.	Ознайомлення з особливостями надання психологічної допомоги клієнтам, які перебувають у складних життєвих обставинах.	4	Аналіз особливостей надання психологічної допомоги клієнтам.	Опис методики надання психологічної допомоги клієнтам, які перебувають у складних життєвих обставинах.
14.	Аналіз особливостей надання першої психологічної допомоги.	4	Спостереження за процесом надання першої психологічної допомоги. Аналіз ситуацій надання першої психологічної допомоги.	Опис вимог та алгоритму до надання першої психологічної допомоги.
15.	Індивідуальна робота з клієнтом, котрий має психологічні проблеми у поведінці.	8	Вивчення запиту. Аналіз соціальних умов життя клієнта. Аналіз результатів психодіагностичного обстеження.	Протоколи психодіагностичного обстеження.
16.	Підготовка програми психокорекційної роботи.	8	Допомога психологу у складанні програми психокорекційної роботи.	Програма психокорекційної роботи.
17.	Участь у проведенні тренінгів, корекційно-відновлювальних і розвивальних занять.	8	Допомога психологу у проведенні тренінгів, корекційно-відновлювальних і розвивальних занять.	Конспекти корекційно-відновлювальних і розвивальних занять.
18.	Розроблення корекційно-відновлювального (розвивального) заняття з клієнтом (групою).	4	Підготовка і самостійне проведення заняття.	План-конспект корекційно-відновлювального (розвивального) заняття з клієнтом (групою).

Четвертий тиждень (40 год)

19.	Ознайомлення з особливостями психологічної роботи із групами ризику.	4	Аналіз особливостей психологічної роботи із групами ризику.	Аналіз особливостей психологічної роботи із групами ризику.
20.	Вивчення особливостей та інноваційних форм психопрофілактичної роботи у закладі.	4	Аналіз психопрофілактичної роботи у закладі	План психопрофілактичної роботи у закладі.
21.	Аналіз просвітницької роботи у закладі.	4	Аналіз просвітницької роботи у закладі	План просвітницької роботи у закладі.
22.	Участь у проведенні психопрофілактичної та просвітницької роботи.	8	Виготовлення матеріалів психопрофілактичної та просвітницької спрямованості.	Виготовлена наочність і методичні матеріали.

25.	Підготовка індивідуальних навчально-дослідних завдань.	8	Аналіз і вибір тематики індивідуальних навчально-дослідних завдань. Постановка мети, планування і відбір матеріалу. Виконання навчально-дослідних завдань.	Зміст індивідуальних навчально-дослідних завдань.
26.	Робота за запитом психолога	8	Надання допомоги психологу відповідно до його річного плану роботи: у підготовці та проведенні психологічних занять, виготовленні наочності, волонтерській та ін. видах діяльності,	Опис виконаної роботи у щоденнику.
27.	Підведення підсумків практики. Підготовка звітної документації до захисту практики.	4	Підготовка інформації про виконання індивідуального плану.	Звіт про практику.

Перший тиждень після завершення практики (4 год.)

№ з\п	Зміст роботи	К-ть годин	Терміни
1.	Впорядкування і здача робочої документації	2	Понеділок-середа
2.	Захист практики перед комісією, створеною на кафедрі	2	Четвер

Другий тиждень після завершення практики (6 год.)

3.	Підготовка до звітної конференції	4	Понеділок-середа
4.	Участь у звітній конференції за результатами практики	2	Четвер

Безпосереднє навчально-методичне керівництво, контроль за виконанням програм практики здійснюють керівники практики від кафедр та від баз практик. До керівництва практики залучають досвідчених науково-педагогічних працівників, зі стажем роботи понад 3 роки відповідного профілю або викладацький стаж роботи в закладах вищої освіти.

Керівники практики від кафедр відповідають за забезпечення таких основних заходів:

- розроблення наскрізних і робочих програм практики;
- визначення баз практики;
- укладання договорів про проведення практики між Університетом та підприємством (організацією, установою);

- забезпечення всіх організаційних заходів перед направленням здобувачів вищої освіти на практику: інструктажу з охорони праці та безпеки життєдіяльності, правил поведінки в установах;
- надання здобувачам вищої освіти необхідних документів, методичних рекомендацій щодо оформлення звітної документації;
- складання тематики індивідуальних завдань з урахуванням особливостей баз практики;
- проведення настановних інструктивних та підсумкових конференцій із питань практики;
- направлення здобувачів вищої освіти на бази практики;
- відстеження своєчасного прибуття здобувачів вищої освіти до місць практики;
- здійснення контролю за виконанням програми практики та строками її проведення;
- надання методичної допомоги здобувачам вищої освіти під час виконання ними індивідуальних завдань, у підготовці до проведення занять;
- відвідування й оцінювання залікових заходів, аналізування їх;
- підготовка форм звітної документації за результатами проведення практики;
- інформування здобувачів вищої освіти про порядок подання звітів про практику та порядок їх захисту;
- перевірка та оцінка звітної документації здобувачів вищої освіти.

Обов'язки керівника від бази практики визначає договір між Університетом і базою практики.

Керівник від бази практики, який здійснює її загальне керівництво, несе особисту відповідальність за її проведення, зокрема:

- розподіляє здобувачів вищої освіти за робочими місцями відповідно до графіка проходження практики, забезпечує ефективність її проходження;
- забезпечує проведення інструктажу з охорони праці та безпеки життєдіяльності, протипожежної безпеки на базі на робочому місці під час виконання конкретних видів робіт;
- забезпечує та контролює дотримання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- створює необхідні умови для оволодіння здобувачами вищої освіти новою технікою, сучасними технологіями та методами організації праці, сприяє підбору матеріалу для виконання курсових і дипломних робіт;
- оцінює якість проходження практики здобувачами вищої освіти, складає на них характеристику з відображенням виконання програми практики, якості професійних знань та вмінь.

Обов'язки та права здобувачів вищої освіти під час практики

Права:

1. Здобувач вищої освіти має право консультуватись з керівником практики від кафедри загальної та практичної психології (далі керівником практики від кафедри) з усіх питань, що стосуються його роботи у якості практиканта.
2. Узгоджувати з керівником практики день консультацій з метою ознайомлення з питаннями, які потребують додаткового опрацювання.
3. Одержувати консультації керівника від бази практики з актуальних для нього питань.
4. Знайомитись із вимогами до оформлення робочої документації.
5. Проходити практику у належних умовах.
6. Користуватись фондами бібліотек ЗВО та установи за місцем проходження практики.
7. Брати участь у конференціях, методичних об'єднаннях, семінарах, інших відкритих заходах, якщо вони проводяться в базових закладах у період проходження практики.
8. Вносити пропозиції щодо вдосконалення організації практики.

Обов'язки:

Під час настановної конференції до початку проходження практики здобувач вищої освіти зобов'язаний одержати від керівника практики та провідного фахівця навчального відділу з питань практики на факультеті консультації щодо проходження практики та оформлення всіх необхідних документів.

1. Своєчасно з'явитись на базу проходження практики та повідомити адміністрацію закладу про своє прибуття.
2. Під час практики виконувати правила внутрішнього розпорядку установи, розпорядження психолога, що не суперечать програмі його роботи у якості практиканта.
3. Дотримуватись Етичного кодексу психолога та Положення про психологічну службу системи освіти України.
4. Дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії.
5. Виконувати всі види робіт, передбачені програмою практики, регулярно вести звітну документацію практики (щоденник та ін).
6. Надавати допомогу психологу в розв'язанні його професійних завдань.
7. Протягом 3-ох днів після завершення терміну практики подати звітну документацію на кафедру для оцінки виконаної роботи.

Правила техніки безпеки

Під час настановної конференції керівник практики проводить зі здобувачами вищої освіти обов'язковий інструктаж з охорони праці і техніки безпеки.

Робота з обладнанням:

– У перший день прибуття на практику здобувачі вищої освіти повинні ознайомитись з інструкцією по охороні праці, яка стосується роботи з конкретними приладами, які використовуються у роботі психолога;

- здобувачі вищої освіти дотримуються розпорядку установи, правил поведінки у кабінеті психолога та Етичного кодексу психолога;
- до початку роботи перевіряють стан своїх робочих місць і після її завершення залишають робоче місце в порядку;
- здобувачеві вищої освіти належить перед кожним увімкненням оргтехніки чи електричного обладнання візуально його оглянути, упевнитися у відсутності пошкоджень апаратури, з'єднувальних дротів та перевірити наявність заземлення;
- після закінчення використання обладнання необхідно вимкнути його та від'єднати його від мережі електроживлення;
- в разі виникнення негараздів при роботі на комп'ютері чи ін. приладах здобувачі вищої освіти повинні негайно вимкнути обладнання, від'єднати його від мережі електроживлення, повідомити про це керівника від бази практики (психолога) і вжити необхідних заходів щодо усунення наслідків порушення;
- при ураженні електричним струмом необхідно негайно усунути дію електричного струму на постраждалого, викликати шкільного лікаря або швидку медичну допомогу; якщо у постраждалого виникла зупинка дихання або серцебиття, приступити до надання невідкладної допомоги (штучного дихання та закритого масажу серця);
- при виникненні пожежі слід вимкнути обладнання від мережі електроживлення, ліквідувати вогонь за допомогою вогнегасника, вжити заходів щодо евакуації присутніх, у разі потреби, викликати пожежну команду за телефоном 101.

Робота з клієнтами:

- під час проведення психологічної роботи слід послідовно дотримуватись Етичного кодексу психолога;
- взаємини з клієнтами мають відбуватись під наглядом керівника від бази практики;
- у випадку труднощів або проблем у взаєминах з клієнтами здобувачі вищої освіти повинні проконсультуватись із психологом, але не вирішувати проблему самостійно.

6. Зміст практики

6.1. Програма практики

Змістовий модуль 1

Вивчення психологічної проблематики закладу

Тема 1. Ознайомлення з особливостями психологічної консультативно-корекційної роботи у закладі

Адаптація студента. Бесіда з психологом. Аналіз актуальної психологічної проблематики закладу. Ознайомлення з особливостями психоконсультативної роботи. Ознайомлення з особливостями психокорекційної роботи. Вивчення

нормативно-правової документації, що регламентує алгоритм надання різних видів психологічної допомоги.

Тема 2. Індивідуальне планування консультативно-корекційної роботи

Аналіз річного плану роботи психолога у закладі, базовому для проходження практики. Аналіз розладу роботи психолога. Складання індивідуального плану роботи. Узгодження плану роботи з психологом.

Тема 3. Участь у психологічних заходах відповідно до плану роботи психолога

Надання допомоги в організації і проведенні консультативної, корекційної, психореабілітаційної допомоги, необхідної у кризових і надзвичайних ситуаціях. Участь у волонтерській психологічній діяльності. Психологічна допомога особам, котрі перебували в епіцентрі військових подій. Психологічна допомога переселенцям.

Змістовий модуль 2

Організація консультативно-корекційної роботи у закладі

Тема 1. Організація психологічного консультування

Відвідування та аналіз психологічних консультацій, проведених психологом. Проведення індивідуального консультування за запитом. Проведення профорієнтаційного консультування. Організація групових консультпунктів для клієнтів за актуальною для них проблематикою. Підготовка інформаційних папок для батьків.

Тема 2. Особливості психокорекційної роботи з клієнтами, котрі потребують психологічної допомоги

Відвідування та аналіз корекційно-відновлювальних і розвивальних заходів, проведених психологом. Аналіз особливостей надання психологічної допомоги клієнтам, які перебувають у складних життєвих обставинах. Аналіз особливостей надання першої психологічної допомоги.

Індивідуальна робота з клієнтом, котрий має психологічні проблеми: вивчення запиту; аналіз результатів психодіагностичного обстеження; допомога психологу у складанні програми психокорекційної роботи; допомога психологу у проведенні тренінгів, корекційно-відновлювальних і розвивальних занять. Самостійне проведення корекційно-відновлювального (розвивального) заняття з клієнтом (групою).

Тема 3. Організація і проведення заходів психопрофілактичної та просвітницької спрямованості

Аналіз особливостей психологічної роботи із групами ризику. Аналіз психопрофілактичної роботи у закладі (з попередження правопорушень, злочинності, шкідливих звичок, соціально-психологічної дезадаптації, протидії булінгу та насилля, профілактики професійного вигорання та ін.). Аналіз просвітницької роботи (формування культури здорового способу життя, інформування про наслідки вживання наркотичних і психоактивних речовин, ознайомлення із правилами психологічної безпеки, популяризація позитивної

моделі комунікації у суспільстві та ін.). Виготовлення матеріалів психопрофілактичної та просвітницької спрямованості.

Тема 4. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань

Аналіз і вибір тематики індивідуальних завдань. Постановка мети індивідуальної роботи. Планування і відбір матеріалу. Виконання навчально-дослідних завдань.

7. Індивідуальні завдання

Мета індивідуальних завдань спрямована на дослідження теоретичних і практичних проблем з дисциплін, опанованих на 1-3 курсах практичної підготовки здобувача вищої освіти; самостійне вивчення практичного досвіду роботи психолога, інноваційних технологій, що дасть змогу закріпити знання, розширити уміння і розвинути навички самостійної діяльності у якості психолога. Навчально-дослідна робота здобувачів вищої освіти полягає у розвитку у них умінь пошукової, дослідницької діяльності, а також у формуванні вмінь ефективного використання методів наукових досліджень на практиці.

Орієнтовна тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань:

Психодіагностика (завдання на вибір):

1. Здійснити обстеження клієнта за тестом інтелекту Равена. Підготувати психологічну характеристику за результатами обстеження.
2. Здійснити обстеження клієнта за тестом інтелекту Векслера. Підготувати психологічну характеристику за результатами обстеження.
3. Здійснити обстеження клієнта за малюнковим тестом фрустрації Розенцвейга. Підготувати психологічну характеристику за результатами обстеження.
4. Здійснити обстеження клієнта за тестом гумористичних фраз. Підготувати психологічну характеристику за результатами обстеження.
5. Здійснити обстеження клієнта за опитувальником САН. Підготувати психологічну характеристику за результатами обстеження.
6. Здійснити обстеження клієнта за методикою Філліпса. Підготувати психологічну характеристику за результатами обстеження.
7. Здійснити обстеження клієнта за тестом репертуарних решіток Келлі. Підготувати психологічну характеристику за результатами обстеження.
8. Здійснити обстеження клієнта за методикою діагностики міжособистісних стосунків Т. Лірі. Підготувати психологічну характеристику за результатами обстеження.

Психологічне консультування (завдання на вибір):

1. Ознайомитись з основними принципами роботи й етичними нормами психолога-консультанта.
2. Охарактеризувати професійні деструкції в розвитку психолога. Окреслити основні причини і профілактику професійного вигорання психологів-консультантів.
3. Проаналізувати чинники ефективності консультативного процесу.
4. Проаналізувати невербальні навички підтримки консультативного контакту.
5. Охарактеризувати основні риси концепції проблемно-орієнтованого консультування. Описати вимоги до процесу психоконсультування.
6. Проаналізувати особливості консультування тривожних клієнтів.

7. Проаналізувати особливості консультування клієнтів при реакціях страху і фобіях.

8. Проаналізувати особливості консультування вороже налаштованих і агресивних клієнтів.

9. Проаналізувати особливості консультування «немотивованих» клієнтів.

Психологія праці та професіоналізму (завдання на вибір):

1. Дати комплексну оцінку предикторів успішності професійної кар'єри у працівників педагогічної сфери.

2. Дати комплексну оцінку предикторів успішності професійної кар'єри у працівників медичної сфери.

3. Охарактеризувати компетентнісну модель професійної діяльності співробітників поліції.

4. Розробити систему професійного психологічного відбору спеціалістів у банківській структурі.

5. Описати особливості психологічної корекції емоційного вигорання у працівників професій типу «людина-людина».

Психологія девіантної поведінки (завдання на вибір):

1. Описати особливості діяльності шкільного психолога щодо профілактики девіантної поведінки особистості.

2. Підготувати план-конспект психологічного заняття з профілактики девіантної поведінки старшокласників.

3. Розробити методичні рекомендації батькам щодо особливостей їхньої комунікації із дітьми з девіантною поведінкою.

4. Виявити та описати взаємозв'язок акцентуацій характеру із формами девіантної поведінки.

5. Підібрати психокорекційні техніки формування саморегуляції у неповнолітніх з поведінковими девіаціями.

Експериментальна психологія (завдання на вибір):

1. Розробити програму експериментального дослідження комунікативних навичок дітей, ізольованих у колективі однолітків.

2. Сформулювати гіпотезу про вплив телевізійних програм агресивного спрямування на рівень агресивності особистості та розробити план її експериментальної перевірки.

3. Сформулювати гіпотезу про зв'язок між локусом контролю й успішністю у професійній сфері та розробити план її експериментальної перевірки.

4. Сформулювати гіпотезу про зв'язок між рівнем розвитку емпатії та просоціальної поведінки особистості. Розробити план її експериментальної перевірки.

Психокорекція (завдання на вибір)

1. Підготувати програму тренінгу з оптимізації соціально-психологічної адаптації у внутрішньо переміщених осіб.

2. Розробити програму кейс-технологію, спрямовану на зниження психоемоційного напруження внаслідок стресових розладів.

3. Розробити програму психокорекційної роботи з надання психологічної допомоги дітям з невротичними проявами (тривожність, страхи, нервово-психічна напруженість, підвищена збудливість, плаксивість та ін.).

4. Розробити конспект психокорекційного заняття з формування навичок комунікації у дітей, котрі зазнали булінгу.

5. Підготувати програму психокорекційної роботи з дітьми, котрі зазнали насилля.

Клінічна психологія (завдання на вибір):

1. Охарактеризувати зміст організаційних форм і методів надання психологічної допомоги особам із психосоматичними розладами.

2. Описати завдання та зміст роботи психолога в акушерстві та гінекології.

3. Описати завдання та зміст роботи психолога у закладах, що надають психіатричну допомогу.

4. Розкрити механізм дії соматичних захворювань, які зумовлюють психоемоційні та когнітивні розлади особистості.

5. Розкрити пріоритетність вибору форм, умов, тривалості та інтенсивності психологічних заходів підтримки онкохворих.

Орієнтовними формами навчально-дослідної роботи здобувачів вищої освіти є:

1. Розроблення програм психодіагностичної роботи і проведення психологічного дослідження.

2. Розроблення програм психокорекційної роботи.

3. Розроблення програм соціально-психологічних тренінгів.

4. Підготовка конспектів психологічних занять.

5. Розроблення кейс-технологій відповідно до проблематики.

6. Розроблення заходів з психологічної просвіти.

7. Підготовка психопрофілактичних заходів.

8. Розроблення методичних рекомендацій відповідно до психологічної проблеми.

9. Написання рефератів.

10. Написання есе.

8. Вимоги до звіту про практику

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання. Основним документом здобувача вищої освіти є **письмовий звіт**, який оформляють відповідно до вимог, визначених програмою практики.

Письмовий звіт формується у вигляді папки і передбачає підготовку таких кейсів:

Кейс 1. Щоденник практики, у якому фіксуються такі дані: а) відмітка про прибуття до закладу, базового для проходження практики, та відмітка про завершення практики (завірені печатками); б) календарний графік проходження практики; в) робочі записи під час практики; г) відгук та оцінка роботи здобувача вищої освіти на практиці (завірені печаткою).

Кейс 2. Ознайомлення з особливостями консультативно-корекційної роботи у закладі: відвідування й аналіз психологічних занять.

Кейс 3. Здійснення психоконсультативної роботи:

а) проведення індивідуального консультування за запитом;

б) організація групових консульпунктів для клієнтів за актуальною для них проблематикою;

в) проведення профорієнтаційного консультування.

Кейс 4. Здійснення психокорекційної роботи: а) індивідуальна робота з клієнтом, котрий має психологічні проблеми; б) самостійне проведення корекційно-відновлювальних (розвивальних) занять з клієнтом (групою).

Кейс 5. Організація і проведення заходів психопрофілактичної та просвітницької спрямованості: аналіз особливостей психологічної роботи із групами ризику; виготовлення інформаційних папок для батьків.

Кейс 6. Участь у психологічних заходах відповідно до плану роботи психолога

Кейс 7. Результати виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань.

Кейс 8. Звіт (висновки) про практику.

9. Критерії оцінювання результатів практики та визначення рівня сформованості компетентностей

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. Звіт виконується у письмовій формі і містить матеріали практики, що передбачені її робочою програмою (щоденник, індивідуальні завдання, аналіз методів роботи психолога, самостійно підготовлені психологічні програми, конспекти психологічних занять). Їх оформляють відповідно до вимог, визначених програмою практики. Письмовий звіт разом з іншими документами подають на рецензування керівнику практики від кафедри. Він має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти всіх розділів програми практики та індивідуального завдання, розділи з охорони праці та безпеки життєдіяльності, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Звіт підписує здобувач вищої освіти, підписує та оцінює безпосередній керівник від бази практики, члени комісії з захисту звітів про проходження практики. Звітні матеріали практики здобувачів вищої освіти (щоденник, звіт, характеристика, відгуки тощо) зберігаються на кафедрах упродовж трьох років.

Формою оцінювання практики є диференційований залік. Під час оцінки роботи здобувача вищої освіти враховують такі критерії:

1. Виконання усіх завдань практики.
2. Робоча дисципліна (відсутність порушень режиму роботи закладу та Етичного кодексу психолога).
3. Опис змісту та особливостей виконання психологічних завдань здобувачем вищої освіти в період практики.
2. Рівень проведення контрольних психологічних заходів, оцінка конспектів цих заходів.
3. Участь у заходах відповідно до річного плану роботи психолога. Надання волонтерської допомоги.
4. Підготовка письмового звіту про виконану роботу.
5. Наявність у щоденнику власних міркувань щодо різних форм роботи психолога, щодо власного професійного самовдосконалення (див. таблицю 9.1).

Таблиця 9.1

9. Критерії оцінювання результатів практики та визначення рівня сформованості компетентностей

Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти з практики оцінюються керівниками практики від кафедри загальної та практичної психології відповідно до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України №93 від 08.04.93 р., Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) № 10 від 30.08.21 р., Положення про рейтингову систему, Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в К-ПНУ (зі змінами та доповненнями) №11 ОД від 30.01.20 р. Оцінка за кредитним модулем включає бали за виконання поточних завдань, індивідуальних завдань, звіт про практику й участь у конференціях з практики.

Кількісне оцінювання результатів практики (100 балів)

Поточний і модульний контроль (100 балів)				Диференційований залік
Змістовий модуль 1				
Виконання поточних завдань (за програмою практики)	Індивідуальне завдання	Звіт про практику	Участь у конференціях з практики	
60 балів	12 балів	24 бали	4 бали	100 балів

За виконання кожного виду роботи нараховують визначену кількість балів. Враховують характер і рівень виконання завдань: репродуктивний, інтерпретативний, творчий.

Критерії оцінювання виробничої консультативно-корекційної практики

Рівні завдань з практики	№ з/п	Зміст виконаної роботи	Розподіл балів	Максимальний бал
I рівень, репродуктивний	1.	Ознайомлення з особливостями консультативно-корекційної роботи у за-кладі: відвідування й аналіз психологічних занять.	Виконання поточних завдань за програмою практики (60 балів)	12 балів
II рівень, інтерпретативний	2.	Здійснення психоконсультативної роботи		12 балів
	3.	Здійснення психокорекційної роботи		12 балів
	4.	Організація і проведення заходів психопрофілактичної та просвітницької спрямованості: аналіз особливостей психологічної роботи із групами ризику; виготовлення інформаційних папок для батьків.		12 балів
	5.	Участь у заходах відповідно до річного плану роботи психолога. Надання волонтерської допомоги (за наявності запиту)		
III рівень, творчий	6.	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з фахових дисциплін.	Індивідуальні завдання (12 балів)	24 бали
	7.	Звітна документація з практики (звіт про виконану під час практики роботу, щоденник практики)	Звіт про практику (24 бали)	
Додаткові (заохочувальні) бали	8.	Участь у конференціях, підготовка доповідей, статті у наукових виданнях та ін.	Участь у конференціях з практики (4 бали)	4 бали
		Загальна сума балів	100	100
		Штрафні бали		4 бали

Додаткові (заохочувальні) бали (4) будуть нараховуватися за:

- участь у конференціях з практики (настановній, звітній), семінарах, які проводяться на базах практики;
- виступ на звітній конференції з практики;
- презентація результатів практики;
- наявність публікацій у збірниках наукових праць за програмою практики;
- регулярне своєчасне виконання усіх видів робіт, визначених робочою програмою практики;
- старанне ведення щоденника та документації (охайність, виконання усіх різновидів робіт).

Штрафні бали (–4; зі знаком «мінус») будуть нараховуватися за:

- несвоєчасне подання на перевірку робочої документації;
- пропуски без поважних причин;
- порушення режиму установи, що є базовою для проходження практики;
- порушення принципів Етичного кодексу психолога під час роботи з дітьми.

Виконання поточних завдань за програмою практики (60 балів)

Поточні завдання визначено робочою програмою практики. Здобувачам вищої освіти пропонується 5 завдань відповідно до спрямованості практики, максимальний бал за виконання кожного становить 12. Сумарна оцінка за виконання п'яти завдань – 60 балів (5х12=60).

Сумарні бали	Бали за виконання одного завдання	Критерії
52-60 балів	11-12 балів	Здобувач вищої освіти опановує системні професійні вміння, виявляє творчі здібності в практичній діяльності; планує; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення алгоритму власних дій; визначає причиново-наслідковий ланцюг психологічної проблеми у клієнта; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу психологічних явищ; уміє ставити і логічно розв'язувати проблеми, самостійно знаходить і використовує інформацію; займається науковою та навчально-дослідною роботою, самоосвітою; творчо застосовує власні професійні вміння; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
44-51 балів	9–10 балів	Здобувач вищої освіти вільно володіє базовими практичними вміннями, може застосовувати їх у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію з професійної точки зору, робить аналітичні висновки щодо причин психологічної проблеми, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
36-43 балів	7–8 балів	Здобувач вищої освіти володіє вміннями та навичками на репродуктивному рівні, що означає механічне відтворення дій за взірцем без їхнього логічного аналізу та необхідного осмислення; орієнтується в основних психологічних проблемах, які переважають у роботі психолога; має значні труднощі у самостійному опрацюванні практичних завдань.

1-35 балів	1-6 балів	Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету роботи психологічної служби, завдання виконує з допомогою і під супроводом керівника від бази практики, практичні навички практично не засвоює, робить спроби відшукати способи дій у конкретних умовах; опановує вміннями та навичками відповідно до навчальних цілей, але на початковому рівні.
0 балів	0 балів	Здобувач вищої освіти не відвідує базу практики

Індивідуальні завдання (12 балів)

Індивідуальні завдання розробляють науково-педагогічні працівники, які викладали здобувачам фахові дисципліни. Зміст індивідуальних завдань має відповідати завданням освітнього процесу, потребам психологічної служби, враховувати можливості та пропозиції закладу, базового для проходження практики, враховувати інтереси здобувача вищої освіти. Індивідуальне завдання здобувача вищої освіти під час проведення переддипломної, науково-дослідної практики узгоджують із тематикою дипломної роботи, науково-виробничої практики – темою дисертації.

Індивідуальні завдання оцінюються за наслідками перевірки всіх завдань, зорієнтованих на індивідуальне самостійне опрацювання. За виконання індивідуальних завдань здобувач вищої освіти може отримати 12 балів. При отриманні менше 7 балів індивідуальне завдання вважається не виконаним і здобувач вищої освіти отримує можливість його виконати повторно.

22-24 бали	Здобувач вищої освіти самостійно обирає, здійснює планування і правильно виконує конкретні практичні завдання; виявляє творчий підхід під час розв'язання ситуацій фахового спрямування; у правильній логічній послідовності реалізує алгоритм психологічної роботи; ефективно та в повному обсязі засвоює фахові вміння і навички, активно опрацьовує основну та допоміжну навчально-методичну літературу; згідно поставлених вимог оформляє результати індивідуальної навчально-дослідної роботи.
18–21 балів	Здобувач вищої освіти практичні завдання виконує при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами; намагається знайти вирішення ситуацій фахового спрямування; здатний визначити логічну послідовність психологічної роботи з незначною допомогою безпосереднього керівника від бази практики; на достатньому рівні засвоює фахові вміння і навички, опрацьовує переважно основну літературу з теми; згідно поставлених вимог оформляє результати індивідуальної навчально-дослідної роботи.
15–17 балів	Здобувач вищої освіти не вміє поєднувати теорію з практикою; з помилками виконує конкретні практичні завдання; не здатний самостійно розв'язувати ситуації фахового спрямування; частково опрацьовує рекомендовану літературу, невпевнено орієнтується в першоджерелах; із помилками та без дотримання поставлених вимог оформляє результати індивідуальної навчально-дослідної роботи.

1-14 балів	Здобувач вищої освіти не засвоює необхідні практичні вміння і навички, завдання, винесені на самостійне опрацювання, виконує лише з допомогою; не формує практичні компетенції і на низькому рівні виконує практичні завдання; опрацьовує лише деякі одиничні першоджерела; у цілому неправильно виконує та оформляє результати індивідуальної навчально-дослідної роботи.
0 балів	Здобувач вищої освіти не представляє результати індивідуальної навчально-дослідної роботи взагалі.

Звіт про практику (24 бали)

Звіт оформляють відповідно до вимог, визначених програмою практики. Він має містити узагальнені відомості про виконання здобувачем вищої освіти всіх розділів програми практики та індивідуального завдання, розділи з охорони праці та безпеки життєдіяльності, висновки і пропозиції, список використаної літератури.

11-12 балів	Здобувач вищої освіти висвітлює у звіті загальні відомості про практику, вказує кількість відвіданих психологічних занять, їх якісну оцінку, зазначає кількість, назви та зміст використаних психологічних методик і технік, особливості їх проведення, опрацювання та інтерпретація результатів, характеризує труднощі, які зустрічались під час проведення психологічної роботи, вказує тему і зміст індивідуальної навчально-дослідницької роботи, описує позитивні аспекти в організації практики і її недоліки, обґрунтовує пропозиції щодо підвищення ефективності проведення практики.
9–10 балів	Здобувач вищої освіти висвітлює у звіті загальні відомості про практику, вказує кількість відвіданих психологічних занять, але не дає їх якісної оцінки, зазначає кількість, назви та зміст використаних психологічних методик і технік, але не описує особливості їх проведення, характеризує труднощі, які зустрічались під час проведення психологічної роботи, вказує тему і зміст індивідуальної навчально-дослідницької роботи, описує позитивні аспекти в організації практики і її недоліки, проте не обґрунтовує пропозиції щодо підвищення ефективності проведення практики.
7–8 балів	Здобувач вищої освіти висвітлює у звіті загальні відомості про практику, але не дає якісної і кількісної оцінки відвіданих психологічних занять, поверхнево описує зміст використаних психологічних методик і технік, не описує опрацювання та інтерпретацію результатів за результатами їх проведення, характеризує труднощі, які зустрічались під час проведення психологічної роботи, вказує тему і зміст індивідуальної навчально-дослідницької роботи, але не описує позитивні аспекти в організації практики і її недоліки, не обґрунтовує пропозиції щодо підвищення ефективності проведення практики.
1-6 балів	Здобувач вищої освіти висвітлює у звіті лише загальні відомості про практику, не дає інтерпретації результатів, вказує тему, але не висвітлює зміст індивідуальної навчально-дослідницької роботи, не описує позитивні аспекти в організації практики і її недоліки, не обґрунтовує пропозиції щодо підвищення ефективності проведення практики.
0 балів	Здобувач вищої освіти не представляє звіт з практики.

Участь у конференціях з практики (4 бали)

Нараховуються бали за участь у настановній конференції (1 бал), участь у звітній конференції з практики (1 бал) виступ (1 бал) і презентацію (1 бал) під

час звітної конференції за результатами практики (максимальна оцінка – 4 бали).

Процедура врахування результатів неформальної та/або інформальної освіти

Визнання результатів неформального та/або інформального навчання особи закладом освіти (науковою установою) здійснюється згідно таких нормативно-правових документів:

- наказу МОН від 08.02.2022 року №130 «Порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»;
- наказу ректора К-ПНУ від 06.02.2023 року №15-ОД «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»;

Процедура визнання результатів неформального та/або інформального навчання передбачає такий алгоритм дій:

- подання здобувачем вищої освіти на ім'я декана факультету заяви щодо визнання;
- ідентифікацію задекларованих у письмовій формі здобувачем вищої освіти результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню закладом освіти;
- оцінювання задекларованих результатів навчання здобувача вищої освіти;
- прийняття рішення про визнання та зарахування здобувачеві вищої освіти відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) освітньої програми або відмову у визнанні.

Загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що зараховуються здобувачеві освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25% відповідної освітньої програми.

Здобувач вищої освіти не може бути звільненим від атестації за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

**Таблиця відповідності шкал оцінювання досягнень
здобувачів вищої освіти з практики**

Рейтингова оцінка з практики	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Підсумкова залікова оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	10	відмінно

82-89	В (дуже добре)	25	добре
75-81	С (добре)	30	
67-74	Д (задовільно)	25	задовільно
60-66	Е (достатньо)	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного проходження практики)		незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи під час повторного проходження практики)		

10. Порядок підбиття підсумків практики

До захисту виробничої консультативно-корекційної практики допускають здобувачів вищої освіти, які виконали усі завдання, передбачені програмою, здали робочу документацію та отримали позитивні відзиви з місця проходження практики. Документацію здають не пізніше, ніж за три дні після завершення роботи у якості практиканта. Захист практики планують у десятиденний термін після її завершення. Формою захисту практики є диференційований залік.

Звіт практики здобувачі вищої освіти захищають перед комісією, призначеною завідувачем кафедри, факультетським керівником практики. До складу комісії (не менше трьох осіб) входять керівники практики від кафедр Університету та (за можливості), керівники практики від бази практики, а також викладачі дисциплін фахової підготовки. Представники комісії уточнюють окремі моменти звіту, ставлять запитання з приводу планування психологічної роботи, ведення щоденників, оформлення протоколів, визначення психологічних діагнозів, організації та проведення психологічних занять. Практикант висловлює пропозиції щодо підвищення ефективності проведення практики.

Комісія вирішує питання про оцінку практики кожного здобувача вищої освіти. Загальну оцінку виставляють на основі аналізу таких складових: звіту про практику, щоденника, виконання запланованих видів психологічної роботи, відгуку й оцінки керівника від бази практики. Її вносять до заліково-екзаменаційної відомості і залікової книжки за підписом керівника від кафедри і враховують стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії.

Здобувачі вищої освіти, які не виконали програму й отримали незадовільний відзив з бази практики, направляються на практику вдруге. Якщо не-задовільна оцінка отримана повторно, вони відраховуються з навчального закладу.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Андрушко Я.С. Основи психологічного тренінгу та психокорекція. Львів : Львівська політехніка, 2021. 236 с.
2. Андрушко Я.С. Психокорекція : навч.-метод. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2017. 212 с.
3. Зливков В., Ліпінська С., Лукомська С. Сучасні тренінгові технології: інтегративний підхід : навч. посіб. Київ : Лисенко М.М., 2020. 207 с.
4. Кузікова С.Б. Основи психокорекції : навч. посіб. Київ : Академія, 2021. 336 с.
5. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2020. 304 с.

6. Мельничук О.Б. Основи психоконсультування та психокорекції. Київ : Каравела, 2019. 390 с.
7. Татьянчиков А.О. Основи психокорекції : навч.-метод. реком. Одеса : Фенікс, 2021. 40 с.

Допоміжна література

8. Берн Е. Вступ до психіатрії та психоаналізу. Просто про складне. Київ : Клуб Сімейного Дозвілля, 2022. 416 с.
9. Бикова А. Школярі «лінивої мами». Київ : Читака, 2018. 288 с.
10. Бикова А. Як подружити дітей з емоціями. Поради «Лінивої мами». Київ : Читака, 2018. 128 с.
11. Гарріс Н.Б. У глибокій прірві. Як позбутися наслідків дитячих травм. Київ : BookChef, 2021. 336 с.
12. Герман Дж. Психологічна травма та шлях до видужання. Львів : Видавництво Старого Лева, 2021. 424 с.
13. Гібсон Л.К. Вільні діти емоційно незрілих батьків. Як встановлювати кордони, активно діяти та проявляти себе у стосунках з емоційно незрілими людьми. Київ : Наш Формат, 2022. 248 с.
14. Гончарук Н.М. Теоретичні і методичні засади психологічного регулювання комунікації у підлітків із порушеннями інтелекту : моногр. Київ : Наша друкарня, 2021. 340 с.
15. Гоулман Д. Емоційний інтелект. Київ : Vivat, 2020. 512 с.
16. Доулесс Дж. Іди туди, де страшно. І матимеш те, про що мрієш. Київ : Book Chef, 2022. 320 с.
17. Дуткевич Т.В. Дитяча розвивально-корекційна психологія. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 304 с.
18. Дуткевич Т.В. Теорія і практика розвивально-корекційної роботи психолога : (теоретичний курс) : навч. посіб. Київ : КНТ, 2018. 266 с.
19. Зімбардо Ф., Ширли Р. Сором'язлива дитина. Як подолати дитячу сором'язливість і попередити її розвиток. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 308 с.
20. Зливков В., Лукомська С. Діти війни: теоретико-методичні і практичні аспекти психологічної допомоги : навч. посіб. Ніжин : Вид. Лисенко М.М., 2022. 95 с.
21. Карнегі Д. Як подолати неспокій і почати жити. Київ : Читака, 2022. 352 с.
22. Запорожець А.К., Миронюк Т.В., Левченко Ю.О. Булінг в Україні – кримінологічна характеристика та запобігання. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 136 с.
23. Кондратенко Л.О. Психологія первинної шкільної неспішності : моногр. Чернівці : Десна Поліграф, 2017. 488 с.
24. Мушкевич М.І., Чагарна С.Є. Основи психотерапії : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 420 с.
25. Петрановська Л. Якщо з дитиною складно. Київ : Читака, 2020. 160 с.
26. Піз А., Піз Б. Мова рухів тіла. Київ : Читака, 2021. 416 с.

27. Руденко А.В. Ігри і казки, які лікують. Харків : Основа, 2017. 208 с.
28. Ставицька С.О., Волошина В.В. Соціальна психологія: практикум. Київ : Каравела, 2019. 319 с.
29. Станчишин В. Стіни в моїй голові : жити з тривожністю і депресією. Київ : Віхола, 2020. 192 с.
30. Стотхарт К. Як знайти спільну мову. Впевненість і харизма при спілкуванні з особистостями різного типу. Київ : КМ-БУКС, 2022. 304 с.
31. Goleman D. Emotional Intelligence: Why it Can Matter More Than IQ. London : Bloomsbury, 2020. 352 p.
32. Ellison Sh., Judith G. Creative Games. Tehran : Jawzeh Publications. 2017.
33. Hegtvedt K.A., Johnson C. Social Psychology. Individuals, Interaction, and Inequality. Atlanta: SAGE Publications, 2017. 376 p.
34. Honcharuk N.M., Onufriieva L.A. Psychological Analysis of Personal Characteristics that Act as Factors in Overcoming the Propensity to Theft in Adolescents. *Збірник наукових праць «Проблеми сучасної психології»*, 2022. Vol. 57. С. 09–31.
35. Joe M. Shrinking Violets: a field guide to shyness. London : Profile, 2016. 288 p.
36. Lazorko M. et al. Modern Types of Psychological Correction and their Practical Application Systematic. *Reviews in Pharmacy*. 2020. Vol 11. P. 1316–1322.
37. McIntosh D., Horowitz J. Stress: The Psychology of Managing Pressure. London : Dorling Kindersley, 2018. 224 p.
38. Mirzabdullayeva D.E., Abdukadirova L.Yu. General Psychology: textbook. Chisinau : Lambert Academic Publishing, 2020. 172 p.
39. Roberts J. Professional Skills for Psychology: textbook. Newbury Park : SAGE Publications Ltd, 2022. 192 p.

Інтернет-ресурси

40. Електронний каталог бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. URL : <https://library.kpnu.edu.ua/ufd/>
41. Інформаційна база професійного інструментарію фахівців психологічної служби системи освіти України. URL : https://docs.google.com/document/d/1jjQzAxFTFXdzVBaYu5OxcpqMz9gxhmtz_IsEJDisfnM/edit
42. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>
43. Психологічна служба : Психологічна підтримка дітей URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/psihologichna-sluzhba>
44. Хмельницький обласний навчально-методичний центр психологічної служби : На допомогу фахівцям психологічної служби. URL : <https://sites.google.com/site/hmelnocppsr/на-допомогу-фахівцям-психологічної-служби?authuser=0>